

1 of 1 DOCUMENT

20 januari 2010 woensdag

'Niet iedere vwo'er moet naar de universiteit willen'

SECTION: ECONOMIE & POLITIEK; Blz. 4

LENGTH: 637 woorden

Ariane Kleijwegt

De universiteiten moeten meer studenten opleiden met minder geld. Het moet andersom, meent **Sijbolt Noorda** van de Vereniging van Universiteiten: minder studenten en meer geld.

Amsterdam

Terwijl de Nederlandse universiteiten al hun pijlen willen richten op de groeiende internationale concurrentie om mensen, middelen en reputatie, moet er eerst binnen de eigen landsgrenzen een strijd worden beslecht. Twee commissies presenteren binnenkort hun conclusies over de toekomst van het hoger onderwijs. De één, onder leiding van oud-minister Cees Veerman, moet met een oplossing komen voor de alsmaar groeiende instroom aan studenten; tussen 2000 en 2020 wordt een toename van 30 tot 35% verwacht. De ander moet op zoek naar een structurele bezuiniging van 20%. En dan heeft Nederland zich ook nog ten doel gesteld bij de beste vijf kenniseconomieën van de wereld te behoren.

Dat klinkt als een onmogelijke opgave.

'De Nederlandse universiteiten presteren op dit moment beter dan het internationale gemiddelde. Op een enkel gebied behoren we al tot de top vijf.

Maar de internationale concurrentie zit niet stil. We moeten niet denken dat je zonder schade kunt bezuinigen. Den Haag denkt dat het nog efficiënter kan. Maar die zogenaamde efficiëntie in het onderwijs heeft ertoe geleid dat zo veel mogelijk studenten te weinig en te veel van hetzelfde onderwijs volgen.'

U wilt liever meer geld voor minder studenten?

'Ik wil maatwerk en dat kost geld. Het huidige financieringsmodel komt niet overeen met de doelen die we willen bereiken. We willen hoog in de ranglijstjes staan maar het financieringsmodel is erop gericht om hele uniforme programma's aan te bieden. We krijgen per afgestudeerde betaald en dat bedrag is ook nog eens in de loop der jaren verminderd. Als gelijktijdig het aantal studenten jaarlijks groeit, lopen we dubbel achter de feiten aan. Van al die studenten valt ook nog eens zo'n 30% af. Veel te hoog. Ik pleit ervoor dat iedere masteropleiding een vorm van toegangselectie hanteert. Dan expliciteer je verwachtingen en zorg je dat studenten bewuster kiezen, waardoor de uitval vermindert. Ook zou niet iedere vwo'er naar de universiteit moeten willen.'

U wilt geen selectie aan de poort in de bachelor-fase. Hoe gaat u vwo'ers ontmoedigen?

'Het alternatief moet beter. Vroeger kozen veel meer vwo'ers voor het hbo. Dat is misschien wel veranderd, doordat het hbo veel meer verschillende vooropleidingen kent. Die mensen met verschillende achtergrond, van mbo tot vwo, worden allemaal bij elkaar gezet. Je kunt vwo'ers beter een apart traject binnen het hbo aanbieden. Maak bijvoorbeeld een curriculum van 3 jaar in plaats van 4 jaar speciaal voor vwo'ers.'

'Niet iedere vwo'er moet naar de universiteit willen' Het Financieele Dagblad 20 januari 2010 woensdag

Als bezuinigen onontkoombaar is, waar kunt u dan het beste mee leven?

'Als we de basisbeurs vervangen door een sociaal leenstelsel kunnen we een deel van het geld herinvesteren en een klein deel inzetten voor een tijdelijke bezuiniging. Afhankelijk van welke groepen je de basisbeurs ontnemt, levert dat tussen de driekwart en ruim euro 1 mrd op. Dat is ook het beste verhaal om een bezuiniging te rechtvaardigen: oké, je moet iets meer zelf betalen, maar daar krijg je iets voor terug; de kwaliteit van het onderwijs gaat erop vooruit.'

In 1950 ging van alle jongeren slechts 5% naar het hoger onderwijs. Nu is dat 47% . Is er een grens aan de ambitie om zo veel mogelijk jongeren hoger op te leiden?

'Ik weet het niet. De groei is een maatschappelijk

gegeven, wij zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit. Maar bij een ongebreidelde toename van het aantal studenten komt de kwaliteit uiteindelijk in de knel. Dan zul je als samenleving een keuze moeten maken; of je probeert de toestroom te beperken, óf je zorgt voor meer middelen.'

'Efficiëntie in het onderwijs staat voor zo veel mogelijk studenten te weinig en te veel van hetzelfde geven'

LOAD-DATE: January 19, 2010

LANGUAGE: DUTCH; NEDERLANDS

PUBLICATION-TYPE: Krant

JOURNAL-CODE: HFD